

Vastuullisen sijoittamisen ohjeistus 30.10.2019

1 Johdanto

Tämä ohjeistus on osa Sitran sijoitustoiminnan yleisten ohjeiden kohdan 5.2 tarkoittamaa ja kyseistä ohjetta täydentävää erillistä ohjeistusta. Tämä ohjeistus koskee Sitran kaikkia sijoitustoimintaa ja kaikkia omaisuuslajeja niiden omat erityistarpeet ja sijoitusmuoto huomioiden.

Sitran vastuullisen sijoittamisen periaatteet julkaistiin ensi kerran vuonna 2013. Kehitämme vastuullisen sijoittamisen toimintamalleja sekä päivitämme ohjeistusta säännöllisesti.

2 Vastuullisen sijoittamisen periaatteet

Sitran toiminta rahoitetaan sijoitusten tuotoilla. Sitra on pitkän aikavälin sijoittaja, jonka sijoitustoiminnan tarkoitus on turvata Sitran toiminnan jatkuvuus. Tämä edellyttää myös sijoitusriskien riittävää hallintaa.

Sijoitukset tehdään Sitran sijoitustoiminnan yleisten ohjeiden sekä vuosittain laadittavan sijoitussuunnitelman mukaisesti. Lähtökohtana on toimia sijoitusmarkkinoilla Sitrasta annetun lain ohjaamana; turvallisesti ja tuottavasti. Rahaston tulee ensisijaisesti rahoittaa itse oma toimintansa, eli sijoitetuille varoille tavoitellaan mahdollisimman hyvää tuottoa määritellyllä riskitasolla. Sijoituskohteiden vastuullisuus on olennaisessa roolissa sijoituspäätöksissä sekä sijoituskohteiden odotetun taloudellisen tuoton että vaikuttavuuden mutta myös riskienhallinnan näkökulmasta.

Sitran vastuullisen sijoitustoiminnan ohjeina ja suuntaviivoina toimivat YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI, Principles for Responsible Investment). Sitra allekirjoitti PRI:n vuonna 2015 ja sitoutui seuraaviin toimenpiteisiin

- Sisällytämme ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan (ESG) liittyvät tekijät sijoituskohteiden arviointiin ja sijoituspäätösten tekemiseen.
- Olemme aktiivisia omistajia ja huomioimme ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät omistajakäytännöissämme.
- Edellytämme sijoituskohteiltamme riittävää tiedonantoa ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvien näkökohtien vaikutuksista.
- Edistämme vastuullisen sijoittamisen periaatteiden hyväksymistä ja käyttöönottoa sijoitusalan toimijoiden joukossa.
- Teemme yhteistyötä muiden allekirjoittajien kanssa edistääksemme periaatteiden tehokasta käyttöönottoa.
- Raportoimme toimistamme ja kehityksestämme periaatteiden toteutuksessa.

Sijoituskohteiden vastuullisuuden määrittelyssä huomioidaan kansallinen lainsäädäntö sekä yritystoimintaa ja yhteiskuntaa ohjaavat kansainväliset YK:n Global Compact periaatteet. Global Compact sisältää 10 ympäristöä, korruptiota, ihmisoikeuksia ja

työvoimaa koskevaa periaatetta. Global Compact periaatteet toimivat PRI:n rinnalla toisena kansainvälisenä viitekehyksenä Sitran vastuullisen sijoittamisen toteuttamisessa.

3 Vastuullisuus sijoitustoiminnassa – tapamme toimia

Sitran sijoitukset tehdään pääasiassa rahastojen kautta. Rahastosijoituksiin kuuluvat kaikki osakerahastot, korkorahastot, indeksirahastot ja pääomarahastot (ml. velkapääomarahastot ja riskipääomarahastot). Rahastosijoitusten osalta sijoituksia hallinnoivat ulkopuoliset varainhoitajat, jotka tekevät yksittäiset sijoitusanalyysit ja sijoitusten valinnat. Sitran sijoituksiin kuuluu myös joukko suoria sijoituksia. Vastuullisuus näkyy kaikkien sijoituskohteiden valinnassa ja seurannassa ja on jatkuvan kehittämisen kohde.

Tavoitteenamme on toteuttaa vastuullista sijoittamista mahdollisimman kattavasti kunkin omaisuuslajin ja sijoitusinstrumentin ominaispiirteet huomioiden. Tämä edellyttää olennaisten vastuullisuusteemojen tunnistamista sijoituskohteittain. Vastuullisen sijoittamisen menetelmiä on useita ja Sitran käytössä olevat menetelmät sijoituskohteittain on esitetty alla taulukossa 1.

		Osakerahastot	Korkorahastot	Indeksirahastot	Pääomarahastot	Suorat osakesijoitukset
MENETELMÄT	ESG INTEGROINTI					
	ESG periaatteiden analysointi ja seuranta	x	x	x	x	x
	AKTIIVINEN OMISTAJUUS JA VAIKUTTAMINEN					
	Vuoropuhelut	x	x	x	x	x
	Hallitus ja yhtiökokous				x	x
	Sijoittaja-aloitteet	x	x	x		x
	TEMAATTISET SIOITUKSET (Kestävä kehitys)	x			x	x
	POISSULKEMINEN					
	Toimialat	x	x	x	x	x
	Normirikkomukset	x	x	x	x	x
	Kotipaikat	x	x	x	x	
	VAIKUTTAVALUUS SIOITAMINEN	x	x		x	x

Taulukko 1. Vastuullisen sijoittamisen menetelmät sijoituskohteittain

3.1 ESG-asioiden integrointi

ESG:n integroinnilla tarkoitetaan sijoituskohteiden vastuullisuuden analysointia osana sijoitusten valmistelua, päätöksentekoa ja seuranta. ESG:n integroinnissa ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät vastuullisuusasiat on sisällytetty sijoitusanalyysiin rinnakkain perinteisten taloudellisten mittareiden kanssa.

ESG:n integrointi sijoituspäätöksiin konkretisoituu sijoituskohteita valittaessa. Rahastojen hoitajien eli varainhoitajien tulee ottaa huomioon vastuullisen sijoittamisen periaatteet sijoitusstrategioissaan, prosesseissaan ja lopulta yksittäisissä sijoitusvalinnoissaan sekä vaikuttamis- ja omistajakäytännöissään. Edellytämme, että varainhoitajamme seuraavat aktiivisesti yritysten ESG-asioita osana sijoitustoimintaa. Samoin edellytämme, että varainhoitajamme arvioivat liikkeeseenlaskijoiden ja valtioiden vastuullisuusnäkökulmia eli ESG:n integroinnin tulee kattaa koko Sitran sijoitusuniversumi.

Vähimmäisvaatimuksena rahastosijoituksissa on, että varainhoitaja on allekirjoittanut PRI:n tai että sillä on vastuullisen sijoittamisen politiikka. Sitra valitsee ensisijaisesti rahastoja ja sellaisia varainhoitajia, jotka ovat sekä menestyviä että vastuullisesti toimivia yhteistyökumppaneita.

Suoria sijoituskohteita arvioitaessa ja seurattaessa tarkastellaan perinteisen taloudellisen analyysin lisäksi ympäristö-, yhteiskunnallisten ja hallinnollisten tekijöiden vaikutuksia. ESG:n integroinnin myötä ymmärrys yrityksen toiminnasta kasvaa ja sijoituksiin liittyvät riskit ovat paremmin tiedossa.

3.2 Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen

3.2.1 Vuoropuhelut

Varainhoitajien toimintaa arvioidaan säännöllisesti keskustelemalla heidän kanssaan sijoituskäytännöistä. Vastuullisen sijoittamisen toteutumista seurataan vuosittain säännöllisesti varainhoitajakohtaisilla tapaamisilla tai rahastokyselyillä. Seurannan tavoitteena on saada tietoja parhaista käytännöistä ja kehityskohteista.

Rahastosijoituksissa parhaat mahdollisuudet vaikuttaa rahaston toimintaperiaatteisiin ovat sijoitusta valmisteltaessa, koska sijoituksen jälkeen keskeinen päätöksentekovalta rahastossa on varainhoitajalla.

3.2.2 Hallitus ja yhtiökokous

Ollessaan merkittävä omistaja Sitra muun muassa osallistuu hallitustyöskentelyn kautta kohdeyrityksen toimintaan ja kehittämiseen yhdessä yrityksen johdon ja muiden omistajien kanssa.

3.2.3 Sijoittaja-aloitteet

Sijoittaja-aloitteissa vaikutetaan laajalla ja vaikutusvaltaisella omistajapohjalla yleensä tiettyihin teemoihin tai yrityksiin. Sijoittaja-aloitteisiin osallistuminen on mahdollista esimerkiksi PRI:n sekä useiden muiden voittoja tavoittelemattomien organisaatioiden koordinoimana.

Sitran tavoitteena on osallistua vuosittain 1-3 sijoittaja-aloitteeseen omien resurssien puitteissa. Osallistumme sijoittaja-aloitteisiin, jotka tukevat Sitran sijoitusstrategiaa sekä kestäväen kehityksen tavoitteita, kuten esim. päästövähennyksiä ajavaan Climate Action 100+ -aloitteeseen.

3.3 Temaattiset sijoitukset

Teemasijoittamisessa sijoittaja suosii tietyn toimialan yrityksiä tai tiettyjä tuotteita ja palveluita valmistavia yhtiöitä. Teemasijoitusten kautta Sitra sekä hakee tuottoja tietyillä toimialoilla että tukee valittujen toimintojen kehitystä. Esimerkkinä tästä ovat sijoitukset puhtaaseen teknologiaan painottuvissa osakerahastoissa ja pääomarahastoissa sekä uusiutuvan energian infrastruktuurirahastoissa.

Sitrassa painotetaan visiota reilusta ja kestävästä tulevaisuudesta ja tavoitteena on hyvä elämä, jota eletään maapallon kantokyvyn rajoissa. Sitra suosii teemasijoituksissaan sellaisia toimialoja ja liiketoimintoja, jotka edistävät YK:n kestävästä kehityksestä tavoitteiden toteutumista. Esimerkki teemoista on ilmastonmuutos.

3.4 Poissulkeminen

Sijoituskohteita voidaan sulkea pois niiden toimialan, niihin liittyvien mahdollisten normirikkomusten sekä sijoituskohteiden kotipaikkojen perusteella. Seulomme rahastojen salkut kerran vuodessa toimialojen osalta sekä kansainvälisten normirikkomusten varalta.

3.4.1 Sijoituskohteiden toimialat

Poissuljemme kaikista sijoituksistamme:

- Tupakkatuotteiden valmistajat, joille tupakasta tulee yli 50 % liikevaihdosta
- Yritykset, jotka valmistavat kiistanalaisia aseita (rypälepommit, maamiinat, biologiset ja kemialliset aseet, ydinaseet ja köyhdytetty uraani).
- Yritykset, joiden liikevaihdosta yli 30 % liittyy kivihiilen tuotantoon tai käyttöön energiantuotannossa ilman selkeää strategiaa kivihiilen käytön vähentämiseksi.
- Yritykset, jotka ovat rikkoneet kansainvälisiä yleisesti hyväksytyjä normeja (koskien ihmisoikeuksia, ympäristöä, korruptiota ja työolosuhteita) eivätkä ole toimineet riittävästi rikkeen seuraamusten korvaamiseksi.

Rahastojen seulonta toteutetaan käytettävissä olevan informaation puitteissa kerran vuodessa. Seulonnan tulokset käydään läpi varainhoitajien kanssa. Jos rahastoissa ilmenee poikkeamia Sitran toimialarajoituksiin liittyen, huomautetaan tästä varainhoitajia. Seulonnan tulosten perusteella rahastosijoitus voidaan joutua myymään, jos Sitran edellyttämät toimialarajaukset tai niitä koskevat muutostavoitteet eivät toteudu. Sitran nykyisten rahastosijoitusten osalta noudatetaan kahden vuoden siirtymäaika huomioimisessa.

Uusia rahastoja valittaessa rahastojen potentiaalisten sijoitusuniversumien tulee noudattaa Sitran toimialarajoituksia. Pyrimme jo rahastosopimusta tehdessä määrittelemään tiettyjen toimialojen sijoituskohteet poissuljetuiksi.

3.4.2 Normirikkomukset

Sitran sijoitukset läpivalaistetaan kerran vuodessa kansainvälisten normien rikkomisen varalta. Useat osake- ja korkorahastot tekevät normipohjaista seulontaa systemaattisesti itse. Tämän lisäksi voidaan käyttää ulkopuolisia palveluntarjoajia normiseulonnan toteuttamiseen. Normipohjainen seulonta toteutetaan YK:n Global Compactin perustana olevien kansainvälisten normien mahdollisen rikkomisen selvittämiseksi.

Rahastosijoitusten osalta selvitämme varainhoitajiemme toimintatavat normirikkomusten osalta. Käytämme mahdollisuuksien mukaan tiedossamme olevia normirikkomuksia osana varainhoitajakeskusteluja ja kannustamme varainhoitajia nostamaan vastuullisuuskysymyksiä esille. Rahaston myyminen on viimeinen toimenpide, jos vaikuttamisella ei saavuteta parannusta.

Edellytämme, että varainhoitajamme seuraavat myös maariskejä ja pyrkivät välttämään sijoituksia valtioihin, joissa kohdevaltion tilanteella on merkittävä vaikutus sijoitusriskiin. Tällaisia valtioon liittyviä riskejä voivat olla esimerkiksi valtioon tai sen kansalaisiin kohdistuvat pakotteet, ihmisoikeustilanne kyseisessä valtiossa tai oikeusvaltion erittäin puutteellinen toiminta (joka vaikuttaa esimerkiksi sijoitusten tai tuottojen realisointiin).

3.4.3 Sijoituskohteiden kotipaikat

Sitran sijoitustoiminnassa selvitetään aina sijoituskohteiksi harkittavien rahastojen kotipaikat. Sitra ei voi tehdä sijoituksia rahastoihin, jotka ovat rekisteröityjä veroparatiiseihin. Tässä ohjeistuksessa veroparatiisilla tarkoitetaan ns. offshore-alueita, joita ovat Bahamas, Barbados, Bermuda, British Virgin Islands, Cayman Islands, Dominica, Dominikaaninen tasavalta, Guernsey, Jersey, Kypros, Mansaari, Panama sekä Saint Kitts ja Nevis. Listaa voidaan tarpeen mukaan täydentää.

Rahastolla tarkoitetaan tässä yhteydessä kokonaisuutta, johon kuuluvat itse rahasto omana oikeushenkilönään sekä sitä hallinnoiva yhtiö omana oikeushenkilönään. Mikäli kuitenkin rahaston neuvonanto tai voitonjako tai molemmat on erotettu hallinnointiyhtiöstä erillisiin yhtiöihin, myös näiden katsotaan olevan olennaisia rahaston osia. Itse rahasto, hallinnointiyhtiö, neuvonantoyhtiö ja voitonjakoyhtiö muodostavat siis yhdessä tarkoitettun rahastokokonaisuuden, johon kuuluvien kaikkien yhtiöiden kotipaikan tulee olla veroparatiisiksi määriteltyjen alueiden ulkopuolella. Sitra ei voi myöskään sijoittaa veroparatiisialueella olevaan rahastokokonaisuuteen on-shore rahaston kautta. Sen sijaan jos ei-veroparatiisialueella sijaitsevan rahaston muita sijoittajia varten on perustettu veroparatiisialueelle syöttörahassto, yhtiö tms., ei se estä Sitraa sijoittamasta rahastoon.

Rahastojen rahastoja (tai vastaavia useisiin eri rahastoihin sijoitettavia sijoitustuotteita) tarkasteltaessa Sitran mahdollisuudet selvittää kotipaikkarekisteröinnit ulottuvat ainoastaan sijoituskohteena olevaan ”päärahastoon”, mutta ei sen alla oleviin rahastoihin.

3.5 Vaikuttavuussijoittaminen

Vaikuttavuussijoittamisessa yhdistetään tuotto ja yhteiskunnallinen hyöty. Vaikuttavuussijoittamisen muotoja ovat esimerkiksi kestävä kehitys tukevat niin sanotut vihreät joukkolainat (Green bonds) ja sosiaalisia vaikutuksia korostavat mikrolainarahastot. Sitra on ollut kotimaan markkinoiden luojana sekä sijoittajana ns. SIB-rahastoissa (Social Impact Bond), joissa tavoitteena on luoda uusia toimintamalleja yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemiseksi.

4 Päätöksenteko, raportointi ja mittaaminen

Sitran hallitus vahvistaa vastuullisen sijoittamisen ohjeistuksen.

Vastuullisen sijoittamisen toteutuksen organisoimisesta vastaa Sitran rahoitusjohtaja. Vastuullisuustyön toteuttamisesta vastaavat kaikki Sitran sijoitustoimintaan osallistuvat henkilöt.

Vastuullisuusasiat käydään läpi sijoitustiimin viikkopalavereissa. Näissä palavereissa ajankohtaiset ESG-asiat tuodaan esille ja mahdollisiin epäkohtiin voidaan puuttua. Vastuullisuuskysymyksiin otetaan kantaa myös sijoitusesityksissä. Vastuullisuusasiat käsitellään lisäksi myös varainhoitajien tapaamisissa.

Sitra korostaa avoimuutta ja läpinäkyvyyttä kaikessa toiminnassaan. Sitra julkaisee sijoituksensa vuosittaisessa toimintakertomuksessaan ja raportoi vastuullisen sijoittamisen käytännöistään vuosittain myös PRI:lle sekä sisäisesti hallitukselle. Ylläpidämme Sitran verkkosivulla osiota vastuullisesta sijoittamisesta.

5 Osaamisen varmistaminen

Haluamme varmistaa vastuulliseen sijoittamiseen liittyvän osaamisen kehittymisen panostamalla henkilökunnan koulutukseen myös tältä osin. Kannustamme henkilökuntaa osallistumaan yhteistyökumppaneidemme järjestämiin vastuullisen sijoittamisen teematilaisuuksiin ja seminaareihin.

Sitra edistää vastuullisen sijoittamisen käytäntöjä ja on aktiivinen jäsen vastuullista sijoittamista edistävässä Finsif ry:ssä (Finland's Sustainable Investment Forum) sekä vaikuttavuusinvestoimista edistävässä Global Impact Investing Networkissä (GIIN). Sitra on mukana pääomasijoitustoimialan kehittämisessä Suomen pääomasijoitusyhdistyksen sekä Invest in Europe kautta.